

Secretariaat: Zuidsingel 49, 3811 HC Amersfoort
mail@levendehistorie.nl

BELEIDSPLAN Stichting Levende Historie

2023-2025

waarin opgenomen jaarplan 2023

Inhoudsopgave

INLEIDING

1. VISIE EN MISSIE ofwel: waar staan we voor en wat willen we.

1.1 *doelstelling* ofwel: wat willen we bereiken in deze periode

1.2 *strategie*, ofwel: hoe gaan we dat doen

2. HUIDIGE SITUATIE

2.1 Structurele activiteiten

2.1.1 Het Burgerweeshuis.

2.1.2 De Mannenzaal van het Sint Pieters en Bloklands Gasthuis

2.2 Incidentele activiteiten

2.2.1 Wandeling 'De Kracht van het verdwenen Verleden'.

2.2.2 Open monumentendag in september.

2.2.3 Overige incidentele activiteiten.

2.3 Educatie

2.4 Samenwerkingsverbanden

2.5 Vrijwilligerswerving en -opleiding

2.6 PR en marketing

3. DRIE-JAREN PERSPECTIEF en plannen **2023**

3.1 Structureel: het BurgerWeeshuis.

3.2 Structureel: de Mannenzaal van het Sint Pieters en Bloklands Gasthuis

3.3 Vrijwilligerswerving- en opleiding

3.4 Structureel: de Kracht van het verdwenen Verleden

3.5 Incidenteel

3.6 Structureel: educatie

3.7 PR en marketing

4. ORGANISATIE

4.1 Bestuur

4.2 Vrijwilligers

5. FINANCIËN

5.1 Financiële situatie per 1.1.23

5.2 Ontwikkeling voor de komende drie jaren

INLEIDING

Het werd eens tijd: een beleids- en jaarplan.

Er is meestal een concrete aanleiding nodig om je tot die klus te zetten en die aanleiding was er: het verkrijgen van de ANBI-status van de Stichting.

Het is tegelijk het goede moment om op dit draaipunt even terug te kijken op de ontwikkeling van de Stichting Levende Historie over de afgelopen vijf jaar.

Om eerlijk te zijn: vijf jaar geleden was de organisatie een beetje rommelig en er was geen samenhang tussen de beide spelersgroepen. Er was zelfs enige animositeit te ruiken.

Tegelijk lag er voldoende kracht in het speelveld besloten om door te zetten met waar het allemaal om gaat: stille monumenten tot leven brengen met historisch gefundeerd spel. Als de wortels sterk genoeg zijn komt ook een wat verlept plantje wel weer tot bloei - en aldus geschiedde.

Het spel van het Burgerweeshuis bleef overeind en ontwikkelde zich verder dankzij enkele stabiele spelers, het spel van de Mannenzaal doorstond de wisseling van veel spelers en spelbegeleiders, afspraken met de beide pandeigenaren werden opgepoetst en ontdaan van gegroeide onduidelijkheden en misverstanden. En last-but-not-least: de beide spelersgroepen leerden elkaar kennen en waarderen en vormen nu één kern van spelers waaruit ook voor meerdere activiteiten geput kan worden.

Daarmee kan dit beleidsplan gelezen worden als het sluitstuk van een positieve ontwikkeling en als het startmoment voor de verdere ontwikkeling van een stabiele organisatie.

Om onnodige dubbeling van schrijf- en leeswerk te voorkomen is er voor gekozen het jaarplan 2023 te integreren in dit 3-jaren beleidsplan. De tekst zal dit vanzelf zichtbaar maken.

Wij ervaren het als een voorrecht om, samen met aanpalende organisaties in de stad Amersfoort, onze bijdrage te kunnen leveren aan de historische en toeristische kwaliteiten van onze mooie stad.

En met veel spelplezier !!!

Januari 2023

Henk Schipper
voorzitter

1. VISIE EN MISSIE ofwel: waar staan we voor en wat willen we.

1.1 *doelstelling* ofwel: wat willen we bereiken in deze periode

De Stichting Levende Historie werd gevestigd op 27 mei 1999 te Amersfoort.

De statutaire doelstelling luidt:

het zichtbaar maken van de historische wortels van Amersfoort en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De doelstelling heeft zich sindsdien toegespitst op het (letterlijk) levend maken van de historische elementen van Amersfoort in de vorm van levende verbeelding van historische monumenten en situaties.

Het motto luidt daarom: *wij brengen stille monumenten tot leven.*

1.2 *strategie*, ofwel: hoe gaan we dat doen

Statutair d.d. 27 mei 1999:

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- organiseren van projecten levende geschiedenis;
- samenwerken met organisaties die een eigen bijdrage leveren aan de doelstelling;
- fondsenwerving ter realisering van de doelstelling en leveren van financiële bijdragen aan organisaties waarmee wordt samengewerkt, waar dat voor hen noodzakelijk is om de bijdrage te kunnen leveren;
- initiëren, organiseren en coördineren van passende uitingen van levende historie en het verzorgen van bekendheid in brede kring van de activiteiten.

2. HUIDIGE SITUATIE

2.1 Structurele activiteiten

2.1.1 Het Burgerweeshuis.

Met de Stichting Burgerweeshuis bestaat een reeds jarenlange samenwerking. De regentenkamer en de weeshuizolder worden door Levende Historie tot leven gebracht met levend spel in de periode van de zomervakantie en incidenteel bij bijzondere evenementen in de stad. De spelersgroep bestaat uit volwassenen en kinderen van alle leeftijden.

De ruimtes van het Burgerweeshuis worden door het bestuur van het Weeshuis om niet ter beschikking gesteld aan Levende Historie. De toegang voor het publiek kan hierdoor gratis zijn, met verzoek om een vrijwillige bijdrage. Door deze samenwerking komt dit historisch monument voor een breed publiek tot zijn recht.

2.1.2 De Mannenzaal van het Sint Pieters en Bloklands Gasthuis

In 1993 is op initiatief van Museum Flehite een levend spel ontwikkeld waarmee sindsdien jaarlijks gedurende de periode van de zomervakantie, en incidenteel bij bijzondere gelegenheden, de Mannenzaal tot leven wordt gebracht. Bij de oprichting van de Stichting Levende Historie in 1999 is het spel onder verantwoordelijkheid gekomen van de Stichting LH. De spelersgroep bestaat uit (oudere) mannen in de rol van gastelingen, iets jongere mannen in de rol van

binnenvader en vrouwen van alle leeftijden in de rol van ondermoeder. Daarnaast is er een groep vrijwilligers als gastheren/-vrouwen voor toegang en beheer op de speeldagen.

Naast de beperkte toegankelijkheid van de zaal door bezoeken via het Gilde Amersfoort en de Amersfoortse Gidsen brengt het spel van Levende Historie de Mannenzaal gedurende de zomerperiode voor een breed publiek tot leven. Levende Historie deelt mee in de kosten voor de jaarlijkse exploitatie van de Mannenzaal, op basis van een jaarlijkse afspraak met de eigenaar – het Sint Pieters en Bloklands Gasthuis. Om deze en overige kosten te dekken wordt toegang geheven tijdens te speeldagen.

Naast het spel heeft Levende Historie een museale expositie ontwikkeld die gedurende de aaneengesloten spelperiode staat opgesteld in de aangrenzende kapel - tevens toegangsroute - bij de zaal.

2.2 Incidentele activiteiten

2.2.1 Wandeling 'De Kracht van het verdwenen Verleden'.

In deze wandeling wordt het leven van verschillende vrouwen door de spelers van de

Levende Historie verbeeld. De bezoeker bezoekt niet alleen vier monumentale panden maar

wordt ook per locatie steeds 100 jaar verder vooruit meegenomen, van 1623 – 2023.

Levende Historie organiseerde deze wandeling voor het eerst in mei 2022. Het voornemen is er een jaarlijks terugkerend evenement van te maken.

2.2.2 Open monumentendag in september.

Van de vaste locaties Burgerweeshuis en Mannenzaal figureren de spelers van het Burgerweeshuis op open monumentendag in de geopende regentenkamer.

In de Mannenzaal stuit dit op te veel praktische problemen zodat de keus is gemaakt hier geen spelers te laten plaats nemen.

2.2.3 Overige incidentele activiteiten.

Door de inmiddels ontstane naamsbekendheid wordt er regelmatig door externen een beroep gedaan op inzet van Levende Historie . In 2022 betrof dit deelname aan de voorbereiding van de Lichtjestocht in december, deelname en voorbereiding aan het kerstlint in december, deelname aan buurtfeest van het KeiKwartier in september, flashmobs in het kader van

2.3 Educatie

De Levende Historie vat het begrip educatie breed op. Zowel volwassenen als kinderen kunnen iets

opsteken van ons spel en dit kan zowel in groeps- of schoolverband als op individuele basis.

Uitgangspunt van onze ambitie is dat het leren leuk moet zijn. Immers veel mensen brengen hun

bezoek aan de Levende Historie in hun vrije tijd en zijn dan niet uit op zware kost.

In de afgelopen jaren zijn meerdere malen schoolgroepen ontvangen op de beide vaste speellocaties.

2.4 Samenwerkingsverbanden

Levende Historie is ingebed in het netwerk van historische en toeristische organisaties binnen Amersfoort, met nadruk op de historische binnenstad.

Met de Oudheidkundige Vereniging Flehite (OVF) zijn er de historische banden op basis van het spel in de Mannenzaal. Zowel op organisatorisch als persoonlijk niveau zijn er frequente contacten.

Het Gilde Amersfoort (stadswandelingen door vrijwilligers) is een vaste partner. Combinaties van een stadswandeling en een bezoek aan de Mannenzaal of het Burgerweeshuis komen regelmatig voor. Jaarlijks worden afspraken gemaakt over combinaties van wandeling/bezoek en een gecombineerde prijsafspraken.

Waterlijn (rondvaarten door vrijwilligers) is een vaste partner in gecombineerde afspraken, in 2022 met de Vestingvaart voor een rondvaart in combinatie met een bezoek aan de Mannenzaal.

Spontane ontmoetingen tussen spelers van Levende Historie en rondvaartboten gebeuren regelmatig tijdens de speelperiodes in de zomer.

Met Amersfoortse Gidsen (gidsenbedrijf) bestaan afspraken voor arrangementen waarin een bezoek aan Mannenzaal is opgenomen voor een vaststaand bedrag.

Met de gemeente Amersfoort bestaan incidenteel vruchtbare contacten op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Zo was de burgemeester in 2021 bereid in de huid te kruipen van zijn voorganger Barchman Wuijters uit 1907.

Het bindmiddel voor een goede onderlinge afstemming en samenwerking van activiteiten in het toeristisch veld is het 6-wekelijks Toeristisch Overleg.

Uitwisseling van ideeën en wederzijdse afstemming van ieders activiteiten staan hier centraal en leiden regelmatig tot mooie vormen van samenwerking.

2.5 Vrijwilligerswerving en -opleiding

De werving van vrijwilligers is een voortdurend aandachtsgebied voor Levende Historie. Er wordt gebruik gemaakt van alle mogelijke middelen om kandidaat-spelers te bereiken, waarvan mond-op-mond contacten niet de onbelangrijkste is. De spelers van de beide vaste speellocaties Burgerweeshuis en Mannenzaal worden jaarlijks voorbereid op hun rol. Voor beide locaties is in eigen beheer een digitale en papieren informatiemap ontwikkeld, die jaarlijks wordt aangepast en aangevuld.

Bij de Burgerweeshuis-spelersgroep staat een vaste kern van vijf personen centraal; de training van de overige spelers wordt door één van hen verzorgd in een aantal bijeenkomsten. Deze persoon is inmiddels gecertificeerd als regisseur; met haar is een overeenkomst aangegaan om op professionele basis de trainingen te gaan verzorgen.

Voor de spelers van de Mannenzaal bestaat de voorbereiding naast de schriftelijke informatie uit enkele lezingen, en daarnaast een aantal speltrainingen op locatie. De trainingen zijn de afgelopen jaren begeleid door wisselende speltrainers. In december is besloten de training in handen te leggen van dezelfde regisseur als voornoemd.

2.6 PR en marketing

Via de website www.levendehistorie.nl wordt informatie aan het publiek gegeven over de stichting,

over de openingstijden, de geschiedenis etc. De website wordt ook gebruikt om het laatste nieuws te

delen, zoals sluiting bij te warm weer of een nieuwe incidentele activiteit.

Met de pers in Amersfoort bestaan goede contacten zodat aandacht gekregen wordt voor de

activiteiten van de stichting.

3. DRIE-JAREN PERSPECTIEF en plannen **2023**

3.1 Structureel: het Burgerweeshuis.

De verbinding met het bestuur van het Burgerweeshuis is een stabiele factor en de samenwerking met het naastgelegen restaurant Mariënhof is soepel gebleven. (Het Burgerweeshuis maakt deel uit van hetzelfde gebouwencomplex als Mariënhof).

Over drie jaar heeft er als resultaat van een verder geprofessionaliseerde opleiding verbreding en verdieping van het spel plaats gevonden. Er zal meer ruimte en talent zijn voor improviserend spel en voor het ingaan op het gedrag van bezoekend publiek.

Er is een lopende samenwerking met amateur theatergroepen ter verbreding van de spelersgroep.

Voor **2023** geldt dat de spelers nog meer hun verbeelding kunnen laten spreken. De spelersgroep is verder uitgebreid, met zowel kinderen als volwassenen.

Er is een uitbreiding van incidentele spelmomenten binnen en buiten de vaste locatie.

Er worden contacten gelegd met amateur theatergroepen, gericht op samenwerking.

3.2 Structureel: de Mannenzaal van het Sint Pieters en Bloklands Gasthuis

Nadat in de afgelopen jaren de exploitatie van de Mannenzaal in handen is geweest van een externe partij waarmee financiële en werkafspraken gemaakt werden, is in 2022 de exploitatie weer rechtsreeks in handen gekomen van de eigenaar van de zaal het Sint Pieters en Bloklands Gasthuis.

Het Sint Pieters en Bloklands Gasthuis is samenwerkingsafspraken aangegaan met museum Amersfoort-in-C (i.c. museum Flehite) en heeft Levende Historie daarbij als partij betrokken. Op basis van samenspraak van deze drie partijen is het doel gesteld dat Amersfoort-in-C op termijn van drie jaar verantwoordelijk zal zijn voor de programmering en exploitatie van de Mannenzaal, waarbij het spel van Levende Historie een geïntegreerd onderdeel zal zijn van deze programmering. Levende Historie zal daarbij enerzijds kunnen meeliften in de toegangsvoorwaarden voor het museum, en anderzijds tegemoet gekomen worden in de noodzakelijke kosten voor het spel.

Gedurende deze ontwikkelingsperiode van drie jaar zal Levende Historie de lopende praktijk van levend spel blijven volgen in de zomermaanden, zo mogelijk uitgebreid met meerdere speeldagen in voor- en naseizoen van april t/m oktober. Over drie jaar heeft er als resultaat van een verder geprofessionaliseerde opleiding verbreding en verdieping van het spel plaats gevonden. Er zal meer ruimte en talent zijn voor improviserend spel en voor het ingaan op het gedrag van bezoekend publiek.

Voor **2023** geldt dat de spelpraktijk ongewijzigd zal blijven in de zomermaanden. In voor- en najaar zal gespeeld worden op de zaterdagen.

De museale opstelling blijft gehandhaafd gedurende de zomerspeelperiode en zal voor de komende drie jaar gestabiliseerd worden.

De positie van de zaalwachten wordt versterkt, met name door hen als verantwoordelijk gastvrouw en -heer te positioneren.

3.3 Vrijwilligerswerving- en opleiding

Werving van spelers en gastheren/vrouwen is een voortdurende activiteit voor alle deelnemers aan Levende Historie. Over drie jaar zijn de spelersgroepen op sterkte en gedeeltelijk vernieuwd en actueel geschoold.

In **2023** worden wervingskanalen actief aangeboord voor beide speellocaties en eventuele incidentele spelactiviteiten.

De speltrainingen worden voor de beide vaste speellocaties in handen gegeven aan de professionele regisseur als voornoemd. Daarnaast zijn er informatieve

bijeenkomsten en scholingen voor verdere kennisvermeerdering over de gespeelde tijdperiode.

3.4 Structureel: de Kracht van het verdwenen Verleden

Deze wandeling zal een jaarlijks terugkerende activiteit zijn, verder doorontwikkeld en gevarieerd. Het zal zo een vaste plaats verworven hebben in het evenementenaanbod van Amersfoort.

In **2023** zal een tweede uitvoeringsronde plaats hebben in mei, en de overweging gemaakt worden voor een volgende uitvoering in oktober. Naast acteurs uit de spelersgroepen van Levende Historie worden ook andere theatergroepen uitgenodigd om mee te werken. Daarmee wordt tevens een uitwisseling van zowel spelers/acteurs als kennis op gang gebracht.

3.5 Incidenteel

Levende Historie staat open voor deelname aan elke activiteit die in haar doelstelling past. De onder 2.2.3 genoemde activiteiten zijn daar voorbeelden van. Over drie jaar zullen deze waar mogelijk een vast deel uitmaken van genoemde evenementen. Daarnaast zal Levende Historie inspelen op evenementen die zich voordoen.

Voor **2023** is deelname te voorzien aan de Open Monumentendag, de lichtjesticht in december, de kei-lichting in maart en aan wat zich in de loop van het jaar zoal voordoet.

3.6 Structureel: educatie

Educatie in brede zin, maar met een accent op jeugd, is een speerpunt in de ontwikkeling van activiteiten van Levende Historie. Over drie jaar bestaat er een vastliggend aanbod van bezoekmogelijkheden aan activiteiten van Levende Historie, in de vorm van lespakketten voor de bovenbouw van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs.

Er zijn ook bezoeksafspraken met opleidingen in de sociale sector, i.c. de zorg . Voor de ontwikkeling van educatie-pakketten zal gebruik gemaakt worden van professionele ondersteuning.

In **2023** zullen we ons richten op twee zaken:

- De ontvangst van schoolgroepen primair en voortgezet onderwijs, leeftijdsgroep 11 tot 14-jarigen.

Levende Historie zal in 2023 weer scholen gaan benaderen voor een bezoek aan De Mannenzaal of

het Burgerweeshuis. Levende Historie zal in 2023 weer een aantal groepen 7 en 8 van het Primair onderwijs en uit de eerste twee klassen van het Voortgezet onderwijs ontvangen. Een vrijwilliger educatie zal worden ingezet om dit te coördineren. Deze educatiemedewerker maakt een educatief aanbod en jaarplanning in overleg met de coördinatoren van Mannenzaal en Burgerweeshuis en gaat hiermee enkele geselecteerde scholen actief benaderen.

In een contact met de educatiemedewerker van Museum Flehite is afgesproken om te bezien of Flehite en De Mannenzaal een gezamenlijk programma kunnen ontwikkelen waarbij een klas een bezoek aan het museum combineert met een bezoek aan de Mannenzaal.

- Ontwikkeling van aanbod voor kinderen bij bezoek van gezinnen.

Voor kinderen die in gezinsverband een bezoek brengen aan de Mannenzaal werd begin 2022 een

'speurspel' ontwikkeld. Dit boekje nodigt kinderen via een quiz uit om in gesprek te gaan met de

spelers. Ook worden er op een laagdrempelige manier weetjes over de Mannenzaal en de geschiedenis van Amersfoort gepresenteerd. Dit alles gelardeerd met fraaie schilderijen en grappige tekeningetjes. Ook in het Burgerweeshuis is er een speurtocht. Voor kinderen die in gezinsverband een bezoek brengen aan het Burgerweeshuis zijn er op de zolder een aantal spelletjes en "handwerken" die zij kunnen doen zoals Schrijven met een veer, Schrijven op een wastablet, Bikkelen, Weven en Punniken. Ze krijgen over bovenstaande activiteiten uitleg, maar kunnen ook uitleg krijgen over breien, been bewerken, spinnen en het werken met vilt. Elke speler spreekt juist de kinderen veel aan en probeert hen mee te nemen naar 1600 door vragen te stellen over hun dagindeling, kleding, gewoontes en eten. Zo kan de binnenmoeder vragen naar hun eten en hoe laat ze op waren, de chirurgijn over hun gezondheid/luizen, de schoolmeester of ze al naar school gaan, de meisjes aan de handwerktafel of de kinderen ook mogen spelen op zondag.

3.7 PR en marketing

In 2023 zal de website vernieuwd worden. Er komt een aparte vrijwilligerssectie, waar alleen vrijwilligers toegang tot hebben. Hier kunnen dan spelroosters, draaiboeken etc gedeeld worden en kan onderling informatie uitgewisseld worden. De contacten met de pers zullen verder aangehaald worden.

4. ORGANISATIE

4.1 Bestuur

Het bestuur van de Stichting Levende Historie bestaat uit

- De heer H.C. Schipper, voorzitter
- Mevrouw H. Baars-Bekman, secretaris
- De heer A. de Bruijn, penningmeester
- De heer H.W.R. Bekking, lid algemene zaken
- Mevrouw J.E.C. Roozen, lid coördinatie Mannenzaal en overige zaken
- Mevrouw S. van Dijk, lid, educatie, scholing en overige zaken
- Mevrouw C. Nonkes, educatie, coördinatie Burgerweeshuis en spelregie
-

Het bestuur ontvangt geen vergoeding voor hun bestuursactiviteiten. Kosten worden vergoed.

4.2 Vrijwilligers

De vrijwilligers (spelers en gastheren/-vrouwen) vormen de basis voor alle activiteiten van de Stichting. Zonder spelers geen spel, en zonder gastvrouwen-/heren geen bezoekers, en zonder websitebeheerder geen website. Vrijwilligers ontvangen geen vergoeding voor de activiteiten. Kosten worden vergoed.

De waardering voor de vrijwilligers komt tot uiting in de feestelijke aankleding van bijeenkomsten en attenties op gepaste momenten.
De goede onderlinge sfeer en het plezier in het spel en met elkaar voren de immateriële beloning voor iedere deelnemer.

5. FINANCIËN

5.1 Financiële situatie per 1.1.23

De Stichting is financieel gezond. Het weerstandsvermogen is voldoende om enkele jaren met tegenvallende speelinkomsten op te vangen

5.2 Ontwikkeling voor de komende drie jaren

Op grond van dit beleidsplan 2023-2025 zullen in de komende jaren extra gelden geïnvesteerd worden in nieuwe projecten en het verder opzetten van de educatie-activiteiten. Daarnaast zullen er extra lasten zijn doordat meer gespeeld gaat worden in de Mannenzaal. Omgekeerd betekent dit naar verwachting ook meer inkomsten uit toegang en giften, die deze extra lasten naar verwachting zullen dekken. Ook uit educatie en de nieuwe projecten worden opbrengsten verwacht. Daarbij zal telkens gekeken worden voor deze activiteiten subsidie verkregen kan worden, zodat de activiteiten en educatie kostendekkend kunnen plaatsvinden.
In de komende 3 jaar zullen ook financiële afspraken met het Sint Pieters en Bloklands Gasthuis en Amersfoort-in-C gemaakt worden voor de toekomstige programmering van LH in de Mannenzaal.

Amersfoort, januari 2023